

#12

STARGARDZKI INFORMATOR SAMORZĄDOWY

Miesięcznik
bezpłatny
Nakład:
26 tys. egz.
ISSN 2081-2280

nr 12 (108) / Listopad 2018

Wolność jest nam dana i zadana

„Chciałbym z całego serca podziękować wszystkim organizatorom, instytucjom, inicjatorom, wykonawcom i uczestnikom projektów w ramach #Stargard dla Niepodległej. Mnóstwo pomysłów, zaangażowania, emocji, wrażeń artystycznych i przede wszystkim patriotycznych uczuć. Wszystko to na długo pozostanie w naszej pamięci. Dzięki Wam ten piękny jubileusz naszej Ojczyzny zapisał się złotymi głoskami w historii miasta” – prezydent Rafał Zajęc.

strona 3

To będzie wyjątkowy kalendarz

Niezwykłe trzynaście fotografii ukazujących Stargard znajdzie się w kalendarzu miejskim na 2019 rok.

strony 6-7

FOTO: UM Stargard

GODNIE, RZETELNIE I UCZCIWIE

WE WTOREK 20 LISTOPADA 2018 ROKU, UROCZYSTM ŚLUBOWANIEM PREZYDENTA RAFAŁA ZAJĘCA I 23 NOWO WYBRANYCH RADNYCH MIEJSKICH, ZAKOŃCZYŁ SIĘ PROCES TEGOROCZNYCH WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH W STARGARDZIE.

„Wierny Konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczynie obowiązki radnego sprawować godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro mojej gminy i jej mieszkańców.” To tekst ślubowania złożonego przez prezydenta i radnych.

strona 2

Godnie, rzetelnie i uczciwie

Marcin Rumiński

W pierwszej turze

Stargardzkie wybory rozstrzygnęły się w pierwszej turze. Frekwencja wyniosła rekordowe 52,55 procent. Dotychczasowy prezydent Rafał Zajęc, startujący z własnego komitetu wyborczego uzyskał poparcie 82,38 % wyborców. Na Rafała Zajęc oddano 22 483 głosy. Na pozostałych troje kandydatów oddano łącznie 17,62 procent głosów (4808); Krzysztof Kozłowski 3175 (11,63%), Edyta Domińczak 1122 (4,11%), Wojciech Sereżyński 511 (1,87%). Jeszcze przed pierwszą sesją Rafał Zajęc i Ewa Sowa zrzekli się mandatów radnych, które wywalczyli. W ich miejsce do Rady Miejskiej dostali się odpowiednio Alicja Koźlik i Wanda Wysocka. Ewa Sowa i Piotr Mync pozostają na stanowiskach zastępców prezydenta.

Ze Stargardu do Sejmiku

Stargard będzie miał w nadchodzącej kadencji Sejmiku Województwa dwóch radnych. Zostali nimi: Ireneusz Rogowski (Prawo i Sprawiedliwość) z poparciem 6690 osób i Marcin Przepióra (Bezpartyjni) z poparciem 10 481 wyborców. Bezdyskusyjne zwycięstwo w Stargardzie odniósł Komitet Wyborczy Wyborców Rafała Zajęc uzyskując 17 mandatów w Radzie Miejskiej i 13 w Radzie Powiatu. Na drugim miejscu znalazł się KWW Prawo i Sprawiedliwość – 4 miejsca w Radzie

Szanowni Stargardzianie!

Serdecznie dziękuję za tak wielkie zaufanie, jakim obdarzyliście mnie i mój zespół.

Wizja Stargardu – miasta silnego, niezależnego i prężnie rozwijającego się, w którym każdy ma szansę rozwoju i które dba o słabszych – będzie realizowana dzięki Wam.

Postawiliście w tych wyborach po prostu na Stargard! Realizacji tej wizji podejmę się nie sam. Mandaty radnych powierzyliście doświadczonym, kreatywnym i aktywnym Ludziom. Cieszę się ogromnie, że będę dzięki Wam zmieniał dalej Stargard korzystając z tak wielkiego oparcia w mądrości Rad.

Dziękuję za każdy głos oddany na mnie i na kandydatów mojego komitetu wyborczego. Jestem też prawdziwie usatysfakcjonowany wysoką frekwencją i dziękuję każdemu z Was za udział w wyborach. Tak wielkie zaufanie to też ogromna odpowiedzialność, ale postaramy się ciężką pracą udowodnić wszystkim – nie tylko głosującym na kandydatów mojego komitetu – że można przedstawić ambitny program, który zostanie zrealizowany. Zapewniam, że niezmiennie będę słuchał Państwa potrzeb i oczekiwań.

Prezydent Rafał Zajęc

FOTO: UM Stargard

Miejskiej i 6 w Radzie Powiatu. Do Rady Miejskiej po jednym radnym wprowadzili też KWW Porozumienie Wyborcze Lewica - Nasz Stargard oraz KWW Edyty Domińczak Bezpartyjni.

Skład nowej Rady Miejskiej

Przewodniczącym nowej Rady Miejskiej został wybrany Michał Bryła zgłoszony przez klub radnych skupionych wokół prezydenta Rafała Zajęc. W głosowaniu tajnym wzięło udział 23 radnych. Za wyborem radni głosowali jednogłośnie. Skład prezydium został uzupełniony o dwoje radnych. Wiceprzewodniczącymi zostali wybrani: Wioleta Sawicka i Zdzisław Wilk.

Do Rady Miejskiej kadencji 2018-2023 dostali się:

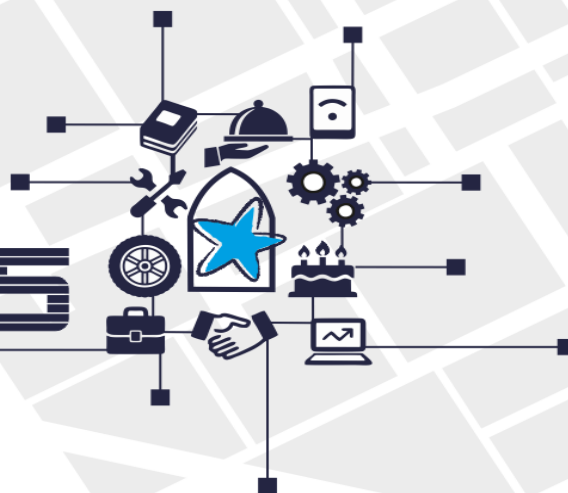
KWW Rafała Zajęc – Wanda Wysocka (w miejsce Ewy Sowy), Michał Bryła, Krzysztof Pakulski, Marian Preiss, Monika Szotowicz, Krystyna Smolarek, Czesław Kwiatkowski, Norbert Śliwa, Monika Garstka, Alicja Koźlik (za Rafała Zajęc), Stanisław Bartniczak, Wanda Nowicka, Grzegorz Flas, Wioleta Sawicka, Grzegorz Rybaczuk, Joanna Suleja, Krzysztof Kowalczyk; KWW Prawo i Sprawiedliwość – Monika Kieliszak, Mariusz Smuga, Zdzisław Wilk, Krzysztof Kozłowski; KWW Bezpartyjni – Damian Gralak; KWW Porozumienie Wyborcze Lewica - Nasz Stargard – Wojciech Sereżyński.

KONKURS

stargardzki
produkt
lokalny

Dołącz do elitarnego grona firm,
których produkty i usługi
staną się wizytówką Stargardu

więcej na: WWW.STARGARD.PL

Wolność jest nam dana i zadana

Marcin Rumiński

PODNIÓSŁE I DOSTOJNIE, ALE TEŻ Z MĄDRYM PRZESŁANIEM ODBYWAŁY SIĘ W STARGARDZIE UROCZYSTOŚCI 100-LECIA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI.

W piątek 9 listopada o godzinie 11.11 w stargardzkich szkołach i placówkach oświatowych rozległ się Mazurek Dąbrowskiego. Uczniowie i dzieci zaśpiewały 4 zwrotki naszego hymnu. To jeden z ogólnopolskich elementów obchodów Święta Niepodległości. W Stargardzie różnorodnych, niepodległościowych imprez odbyło się bardzo, bardzo wiele nim doszło do finału 11 listopada.

Prezydent dziękuje za patriotyzm

- Chciałbym z całego serca podziękować wszystkim organizatorom, instytucjom, inicjatorom, wykonawcom i uczestnikom projektów w ramach #Stargard dla Niepodległej. Mnóstwo pomysłów, zaangażowania, emocji, wrażeń artystycznych i przede wszystkim patriotycznych uczuć. Wszystko to na długo pozostanie w naszej pamięci. Dzięki Wam ten piękny jubileusz naszej Ojczyzny zapisał się złotymi głościami w historii miasta – powiedział prezydent Rafał Zając.

Akcje w ramach #Stargard dla Niepodległej trwały przez cały bieżący rok. W działania zaangażowały się stargardzkie instytucje – Urząd Miejski, Stargardzkie Centrum Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Książnica Stargardzka, Muzeum Archeologiczno – Historyczne, a także szkoły, parafie oraz stowarzyszenia i artyści.

Wielki kulturalny finał

Kumulacja imprez nastąpiła w ostatnim tygodniu poprzedzającym Święto Niepodległości. W sobotę 10 listopada w Kolegiacie NMP Królowej Świata wystąpił Zespół Muzyki Sakralnej LUMEN pod kierownictwem Zbigniewa Małkowicza z towarzyszeniem stargardzkich chórów. Świątynia pękała w szwach od publiczności. Podobnie ja dzień później Teatr Letni, w którym odbył się koncert pt. „Moja Niepodległa”. Wystąpiło w nim ponad 300

FOTO: UM Stargard

wykonawców, uczestników warsztatów wokalnych i tanecznych trwających od lipca, a zorganizowanych przez Stargardzkie Centrum Kultury w ramach projektu „#Stargard dla Niepodległej – Kultura”. Koncert w Teatrze Letnim był radosnym i patriotycznym

podsumowaniem kilkumiesięcznej pracy. Na długo w naszej pamięci pozostanie biało-czerwona iluminacja Baszty Morze Czerwone.

Patriotycznie i razem

11 listopada oficjalne obchody rozpoczęły się mszą świętą w intencji Ojczyzny w Kolegiacie NMP Królowej Świata. Bardzo sugestywne, wymowne oraz krytyczne wobec często spotykanych w dzisiejszych czasach postaw - relatywistycznych i pozbawionych autorytetów, wygłosił ks. proboszcz Janusz Posadzy. Następnie uroczystości przeniosły się na płytę Rynku Staromiejskiego. Pod-

FOTO: T. Surma

czas uroczystego apelu jednostek wojskowych Garnizonu Stargard wręczone zostały odznaczenia i awanse wojskowe. Całość zakończył Apel Pamięci, salwa honorowa i defilada. Momentem szczególnym było wspólne odśpiewanie hymnu narodowego podczas uroczystego podniesienia flagi państwowej.

W przemówieniu wygłoszonym na Rynku Staromiejskim prezydent Rafał Zając podkreślił wagę wolności, która jest „nam dana, ale i zadana”. Bowiem wolność to również odpowiedzialność za własne czyny i drugiego człowieka. Uczestnicy uroczystości udali się również w okolice pomnika „Stargardzianie Ojczyźnie – w setną rocznicę odzyskania niepodległości”, gdzie złożone zostały kwiaty.

W dalsze części wystąpił zespół Holeviaters z repertuarem piosenek patriotycznych i wojskowych. Mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z wyposażeniem wojskowym, a także historycznym umundurowaniem i sprzętem grupy rekonstrukcyjnej „Monte Cassino” oraz Radioklubu działającego na co dzień przy Domu Kultury Kolejarsza. Na Rynku Staromiejskim wydano tego dnia mieszkańcom blisko 1000 bezpłatnych porcji grochówki. Zapraszamy do naszych galerii zdjęć na www.stargard.pl z wszystkich oficjalnych imprez organizowanych w Stargardzie z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Głód i chłód...

Jeńcy i obóz w Stargardzie

Jolanta Aniszewska,

Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie

W CZASIE I WOJNY ŚWIATOWEJ W OBOZIE JENIECKIM W STARGARDZIE PRZEBYWAŁO WIELU JEŃCÓW, RÓŻNYCH NARODOWOŚCI. WŚRÓD NICH BYLI TAKŻE POLACY. PRZEZ OBÓZ MIAŁO PRZEJŚĆ 50 TYSIĘCY ROSYJSKICH JEŃCÓW I ZAPEWNE PRZYNAJMNIEJ KILKANAŚCIE TYSIĘCY JEŃCÓW INNYCH NARODOWOŚCI. OBÓZ FUNKCJONOWAŁ OD WRZEŚNIA 1914 R. DO LUTEGO 1921 R., KIEDY WYJECHALI STĄD OSTATNI JEŃCY. NIE BYŁ ON DOTĄD PRZEDMIOTEM BADAŃ HISTORYKÓW, NIE ZNAJDIEMY ARTYKUŁÓW, CZY KSIĄŻEK NA TEN TEMAT. HISTORIA ZAPOMNIANA...

Niemal natychmiast po rozpoczęciu I wojny światowej, nazwanej później Wielką Wojną, do Stargardu przywieziono pierwszych jeńców wojennych. Zdarzenie to odnotowano w miejskim kalendarium publikowanym w księgach adresowych.

„Tyle krwi niewinnej”

W dwóch wrześniowych transportach przybyło najpierw 3,8 tys., a później 2,4 tys. Rosjan. Wśród nich byli także Polacy, co nie umknęło uwadze kapelanowi tutejszego garnizonu, proboszczowi katolickiej parafii pod wezwaniem św. Józefa. Pochodzący z Bytowa, ks. Józef Block wysłał pod koniec tego miesiąca pocztówkę do swojego kolegi z seminarium, ks. Jana Zakrysia, polskiego działacza niepodległościowego. Pisał w niej znamienne słowa:

(...) W Stargardzie roi się od rannych i jeńców. Mamy ich 6.000 i spodziewamy się jeszcze więcej. Pomiedzy nimi też dużo z naszych [Polaków]. (...) Żal mi tych biedaków! Chłód i głód. Potrzebne im ciepłe ubrania, szczególnie koszule. Skarżą się na jedzenie i robactwo. Niezadługo będą dla nich nabożeństwa na placu! (...) Kiedy się tylko ta bieda skończy? Tyle krwi niewinnej...

O polskich jeńcach tego obozu wiadomo niewiele, podobnie jak i o samym obozie. Nie zajmowali się nim historycy, nie zachowały się (a może tylko leżą gdzieś ciągle nieodkryte) wspomnienia jeńców. Obóz nazywano rosyjskim, bo to żołnierze tej armii stanowili większość jeńców obozu w Stargardzie. Wśród wziętych do niewoli w rosyjskich mundurach byli jednak nie tylko Polacy, ale i Litwini oraz Ukraińcy. Byli tam też mieszkańcy dalekiej Azji. Ich towarzyszami niedoli byli także jeńcy z innych armii – Francuzi (a wśród nich żołnierze z kolonii), Belgowie, Włosi,

Serbowie, Rumuni, Portugalczycy, Anglicy, Amerykanie. A nawet Japończyk. Archipelag jenieckich obozów W niemieckich obozach jenieckich w listopadzie 1918 r. przebywało przeszło 2,5 mln jeńców. Na terenie tzw. II Korpu-

go, ul. W. Reymonta) a Birkenweg (obecnie ul. Brzozowa) oraz pomiędzy Feldstr. (obecnie ul. Polna) a koleją wąskotorową. Jesienią 1915 r. powstał drugi kompleks obozowy przy Bummelweg (obecnie ul. E. Orzeszkowej). W tej części ulokowany był

Jakow Decloroff z guberni kostromskiej, Jegor Tierentiew z Włodzimierza, Dimitrij Schischoff z Omska. Pocztówka z serii przedstawiającej portrety jeńców obozu w Stargardzie, 1915. Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie

su Armijnego obejmującego znaczące części dwóch niemieckich prowincji: Pommern i Posen powstały w czasie I wojny światowej cztery obozy. Obóz dla oficerów w Stralsund Dänholm oraz obozy dla żołnierzy (szeregowców i podoficerów) w Schneidemühl (obecnie Piła), Altdamm (Szczecin Dąbie) i Stargard i. Pom. (Stargard). Obóz w Stargardzie przeznaczony miał być dla około 20 tys. jeńców, z których większość zamierzano skierować do pracy na terenie miasta, a przede wszystkim pomorskich wsi. Gefangenenerlager Stargard (Pommern) zwany także Kriegsgefangenenlager Stargard i. Pom. zajmował obszar wytyczony pomiędzy ulicami Torfmoorweg (obecnie ul. Wojska Polskie-

także obozowy szpital i sąsiadujący z nim cmentarz jeniecki. Obozy dla odróżnienia nazywane były: starym i nowym. Komendantami obozu byli kolejno: podpułkownik Reich, pułkownik Günther oraz generał major von Goltz. Liczba jeńców wrosła z miesiąca na miesiąc. We wrześniu 1915 r. na stanie obozu w Stargardzie wykazywano 17,5 tys. osób, z czego aż 10 tys. pracowało w komandach poza obozem. W kwietniu roku następnego w samym obozie przebywało zaledwie 3 tys. osób, w tym tysięcy Serbów, ale w oddziałach roboczych było kolejne 16 tys. jeńców. Na miesiąc przed zakończeniem I wojny światowej 10 października 1918 r. na stanie obozu odnotowano 20.609 jeńców (w tym 9 ofi-

cerów i 132 cywilów). W tym też czasie na terenie II Korpusu Armijnego przebywało w niewoli blisko 100 tys. jeńców.

Na łamach prasy...

O obozie pisano w prasie wielu krajów, ale informacje były na ogół bardzo skąpe. W ten sposób informowano opinię publiczną, gdzie przebywali więźni do niewoli żołnierze, czasami nawet publikowano ich nazwiska (jak w przypadku Litwinów), czy też pisano o sytuacji w obozie, potrzebach jeńców i udzielonej pomocy.

W noworocznym numerze „Detroitter Abend-Post” z 1915 r. pisano o tysiącach Rosjan i Francuzów w obozie w Stargardzie, i o tym, że... żyje się im tam dobrze, a jeńcy cieszą się, że są w niewoli niemieckiej. Ten dość kuriozalny tekst – w obliczu raportów międzynarodowych komisji wskazujących na głód i złe warunki w tym miejscu – powstał na kanwie listów pewnej stargardzianki, która pisała do swojej siostry mieszkającej w Stanach Zjednoczonych o sytuacji w Niemczech. Wydawana w Moskwie gazeta „Russkij Wojennoplennyj” w październiku 1917 r. donosiła, że jeńcy obozu w Stargardzie proszą nie tylko o chleb, ale i o słoninę, cukier, herbatę, tytoń, makaron, kaszę i mydło.

Wizytacje Czerwonego Krzyża

Obóz był wizytowany przede wszystkim przez Czerwony Krzyż i YMCA (Stowarzyszenie Chrześcijańskiej Młodzieży Męskiej). Funkcjonowała w nim biblioteka, szkoła dla analfabetów, teatr, pracownia malarska i poczta. Internowany rosyjski kapłan odprawiał tu nabożeństwa, a opiekę duchowną mieli także katolicy i Żydzi. Nie zawsze jednak, a przede wszystkim nie dla wszystkich było to dostępne. Jeńcy w większości przebywali w pracy, poza obozem, a na przykład poczta musiała mieć problemy z funkcjonowaniem, skoro jeńcy skarżyli się, że ... żadne listy do nich nie docierają.

Komisja duńskiego Czerwonego Krzyża przebywająca w Stargardzie we wrześniu 1915 r. pozostawiła po sobie dość pozytywny opis obozu – pisano o suchych barakach w pięknym otoczeniu, czystych i uporządkowanych toaletach, łaźni, pralni i elektrycznym oświetleniu. Kiedy jednak wizytujący relacjonowali rozmowy z jeń-

Jeńcy obierający ziemniaki. Stargard. Pocztówka wydana w serii: Kolekcja Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie: Obozy jenieckie, 1914-1918. Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie

cami idylliczny obraz powoli przeistaczał się w szarą rzeczywistość. Narzekali oni bowiem na niewystarczające i kiepskiej jakości jedzenie oraz stosowanie kar fizycznych (przede wszystkim chłosty). O ogólnej kondycji jeńców świadczy też to, że wielu z nich, jak zauważono, nie miało butów. Komisja Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z Genewy, która przyjechała do Stargardu w kwietniu 1916 r. dokładnie obejrzała drewniane baraki. Wizytujący pisał o brudzie, rzadko wymienianej słomie w siennikach, brakach w żywności i panującej epidemii tyfusu. „Głód i chłód” przewijają się także w innych relacjach.

Obozowe związki

Szczególnie trudna sytuacja wytworzyła się po podpisaniu rozejmu. Nie wszyscy jeńcy mogli od razu powrócić do swoich krajów, nie wszyscy też chcieli. Dla niektórych Rosjan perspektywa powrotu do domu po rewolucji bolszewickiej nie była powodem do radości. W obozie zawiązywały się jenieckie stowarzyszenia działające zarówno na rzecz poprawy bytu jeńców,

jak i stawiające sobie cele narodowe. Intensywną działalność prowadził Rosyjski Komitet Obozu w Stargardzie, który wysłał, za pośrednictwem prasy, apel do narodu amerykańskiego, przedstawiając cierpienia rosyjskich jeńców wojennych. Apel, przy wsparciu YMCA przedrukowało wiele amerykańskich gazet, a w rezultacie do obozu dotarła pomoc. Swoje dwie organizacje mieli także Ukraińcy. Jedna z nich – Towarzystwo Prosvita (Proświta) zorganizowało klub teatralny, bibliotekę, chór i szkołę. Prawdopodobnie z inicjatywy jeńców, na przyobozowym cmentarzu zwanym Russenfriedhof pojawiły się wtedy pomniki upamiętniające żołnierzy Wielkiej Wojny zmarłych w obozie jenieckim w Stargardzie. Stały one wśród ogromu kopczyków mogił oznakowanych prostymi krzyżami. Do dzisiaj z blisko 1,5 tys. jenieckich grobów zachowało się zaledwie nieco mniej niż sto. Nie zmienia to jednak faktu, że Międzynarodowy Cmentarz Wojenny przy ul. Władysława Reymonta jest miejscem pamięci o jeńcach I wojny światowej.

W niewoli... Obóz jeniecki w Stargardzie 1914-1918 (1921)

Data rozpoczęcia: 6.11.2018

Data zakończenia: 28.02.2019

Na wystawie zaprezentowane zostaną kopie około 20 fotografii pochodzących ze zbiorów Biblioteki Kongresu USA, Archiwum Wojennego wchodzącego w skład Archiwum Państwowego w Wiedniu, Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie oraz publikacji źródłowych z okresu wojny, a także nieliczne obiekty związane z obozem pochodzące ze zbiorów MAH. Niemal wszystkie materiały będą pokazywane po raz pierwszy.

Kurator wystawy: Jolanta Aniszewska

Gmach główny MAH w Stargardzie, Rynek Staromiejski 3

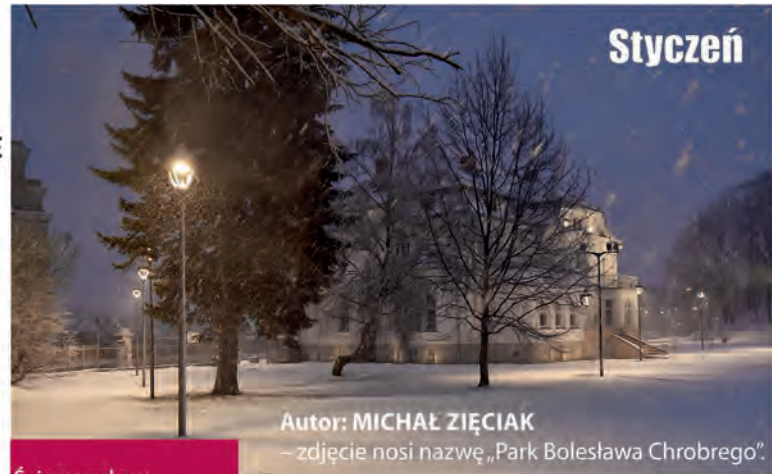
W słowa i wiersze ubrał Marcin Rumiński

NIEZWYKŁE TRZYNAŚCIE FOTOGRAFII UKAZUJĄCYCH STARGARD ZNAJDZIE SIĘ W KALENDARZU MIEJSKIM NA 2019 ROK. W URZĘDZIE MIEJSKIM PODSUMOWANA ZOSTAŁA 7. EDYCJA KONKURSU „STARGARD OCZAMI MIESZKAŃCÓW - NIEZWYKŁY STARGARD- MOJE MIASTO”.

Autorzy zwycięskich fotografii otrzymali za każde z nich po 300 złotych oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatorów - Urząd Miejski w Stargardzie oraz firmę reklamowo-poligraficzną Pares II. Fotografie można było nadsyłać od połowy czerwca do końca września. Następnie mieszkańcy wybrali spośród 46 przesłanych zdjęć to, które znajdzie się na okładce przyszłorocznego kalendarza.

Najwięcej polubieni na facebook-owym „Stargard- oficjalny profil miasta” otrzymała praca „Gryf” autorstwa Damiana Gaworskiego.

O fotografiach, które będą ilustrowały poszczególne miesiące 2019 roku w kalendarzu miejskim, zdecydowała komisja konkursowa złożona z urzędników, poligrafów, fotografów i artystów pod przewodnictwem Ewy Sowy.

Styczeń

Autor: MICHAŁ ZIĘCIAK

– zdjęcie nosi nazwę „Park Bolesława Chrobrego”.

Ściany pałacu były z olbrzymich zasp śnieżnych, w których wichry wywierciły drzwi i okna. Przeszło sto sal znajdowało się w tym gmachu, (...) było pusto, cicho, jasno i mroźno ... fragmenty opisu pałacu Królowej Śniegu H. CH. Andersena.

Autorka: IZABELA OPSZAŁA

– zdjęcie pt. „Nad Kanałem Młyńskim”.

Kwiecień

Totem socrealistycznych poetów, odległych demiurgów dzisiejszej sztucznej inteligencji, magiczny znak dziejów z zębem rdzy i skórą obdrapaną farbą...

Autor: MICHAŁ ZIĘCIAK

– zdjęcie pt. „Miejsca mało znane”

Wrzesień

Autorka: MAGDALENA KIERCZYŃSKA

– zdjęcie pt. „Malowniczy Stargard”.

Ściany ożywają, płatają figle oczom niewprawionym, czarują dawnym blaskiem i głęboką perspektywą u kresu zielonej drogi, dalej nasz wzrok nie sięga.... Czysta poezja, na murze....

Sierpień

Autor: KRZYSZTOF FELISIAK

– zdjęcie pt. „Muzeum nocą”

To miejsce w Majkowym Misterium było niegdyś Jerozolimą otoczoną wysokimi murami, z rozświetlonym pochodniami pałacem prokuratora Poncjusza Piłata przy biegnącej w górę, aż po Trupią Czaszkę, Via Dolorosa, takie jest muzeum nocą...

Ni to sejf, ni to lustro, odpowiedź widząc suf...

Październik

W październiku czarnobzowe żywopłoty znaczą drogi w naszym mieście, a słońce za pan brat z jesienią płąsa w kontredansie optymizmu....

Autor: MARIUSZ KULCZYŃSKI

– zdjęcie pt. „Jesień”

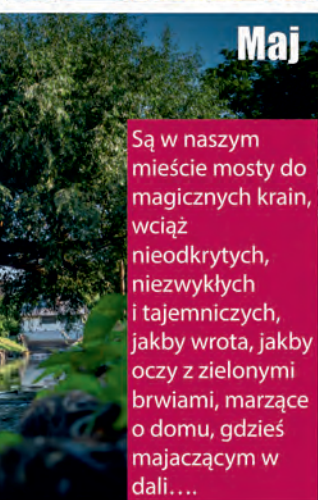
Autorka: ...
w Sali kom...

Luty

Autorka: IZABELA OPSZAŁA
– zdjęcie pt. „Stargardzki detal”

Rzygaczom i maszkarom znajdowano miejsce na łukach i ścianach zewnętrznych oraz dachach kościołów. Ich zadaniem było ostrzegać przed złem, ale też zło odstraszać, gdyż demony, podobno, boją się ujrzeć własny obraz...

Maj

Są w naszym mieście mosty do magicznych krain, wciąż nieodkrytych, niezwykłych i tajemniczych, jakby wrota, jakby oczy z zielonymi brwiami, marzące o domu, gdzieś mającym w dali....

Czerwiec

Autorka: KATARZYNA CZERKAWSKA
– zdjęcie pt. „Nad Iną”

„...zazdroścę im jak diabli tej prostej konstrukcji skrzydeł...za ich sprawą liczy się tu i teraz... naprawdę... tu i nic więcej”... z wiersza „kaczki” stargardzkiego autora...

Marzec

Autorka: JULIA CHROBOCIŃSKA
– zdjęcie pt. „Słoneczny dzień”

Wyszedłem w przestrzeń, kolorową od iluminacji nieba. Firmament jej gwiazdny był tak rozległy i rozgałęziony, jakby rozpadł się, rozłamał i podzielił na labirynt odrębnych niebios, stukających o nieparyski bruk... parafrazy z Brunona Schulza...

Lipiec

Autorka: MAŁGORZATA JAKUBOWSKA
– zdjęcie pt. „W cieniu murów”

Scenografie do hollywoodzkich superprodukcji, często tandetne, kosztują krocie, tymczasem w Stargardzie historia jest na wyciągnięcie ręki, wprost można na niej przysiąc...

ni to beczka...
ni półteczka...
ni szukasz w głowie...
nit w kominkowej....

Listopad

MAGNIESZKA ROT – zdjęcie pt. „Sufit kominkowej MDK w Stargardzie”

Grudzień

Autorka: IZABELA OPSZAŁA
– zdjęcie pt. „Przejazdka”

Allegro cantabile... Grzywa mu się i ogon bielą, wiatr dmucha w grzywę i w biały welon... tak zaczyna się słynna „Zaczarowana dorożka” K.I. Gálczyńskiego... Uchwyciła ją w kadrze

Okladka

Autor: DAMIAN GAWORSKI
– zdjęcie nosi nazwę „Gryf”

Stwór skrzydlaty na przednówku gwiazdnej drogi, wyczarowany wprost z japońskiej mangi, ledwie uwolniony od pała zniewolenia, który groźnie majaczy w tle....

Szczera odpowiedź – konkretne rozwiązania

Marcin Rumiński

MIASTO MUSI OPRACOWAĆ NOWY, AKTUALNY I UWZGLĘDNIAJĄCY DZISIEJSZE OCZEKIWANIA I POTRZEBY PROGRAM POLITYKI MIESZKANIOWEJ. DZIĘKI OPINIOM MIESZKAŃCÓW – TYCH ZAMELDOWANYCH I TYCH, KTÓRZY TYLKO PRZEBYWAJĄ W STARGARDZIE – CHCEMY KOMPLEKSOWO OPRACOWAĆ STRATEGIĘ DZIAŁAŃ W ZAKRESIE MIESZKALNICTWA NA NAJBLIŻSZE LATA.

Jednym z ważnych elementów przy opracowaniu programu polityki mieszkaniowej miasta jest zapoznanie się z opiniami samych mieszkańców. W tym celu zachęcamy do wypełnienia ankiety (strony 9-10).

Analiza na najbliższe lata

Dzięki ankiecie urzędnicy odpowiedzialni za opracowanie dokumentu, w znacznym stopniu poznają warunki, potrzeby i preferencje mieszkaniowe stargardzian – tych zameldowanych, ale też przyjezdnych, stanowiących bardzo liczną grupę – przebywających w mieście tymczasowo lub na stałe, lecz bez meldunku.

- Kwestie mieszkaniowe są jednymi z najważniejszych spraw dla każdego społeczeństwa, gdyż mieszkanie jest podstawowym dobrem człowieka. Spełnia niezwykle ważne funkcje: ekonomiczną, socjalizacyjną, społeczną. Mieszkanie

decyduje o materialnych i społecznych warunkach, w których żyje człowiek, a cechy mieszkania – jego powierzchnia, lokalizacja i standard - tworzą ramy egzystencji jednostki, rodziny i społeczeństwa. Dlatego postawiliśmy sobie za cel stworzenie kompleksowej polityki mieszkaniowej dla Gminy Miasta Stargard opartej na szczegółowej analizie rzeczywistych potrzeb stargardzkich rodzin, polityki w której wytyczone zostaną cele i kierunki rozwoju lokalnego mieszkalnictwa na najbliższe lata – tłumaczy Michał Winnicki z Biura Strategii UM w Stargardzie.

Ankiety w 3 formach

Badanie przeprowadzone zostanie w formie 3 ankiet. Pierwsza (strony 9-10), skierowana jest do wszystkich mieszkańców. Dwie kolejne ankiety obszarowe skierowane są do uczniów szkół oraz najemców Stargardzkiego Towarzystwa

Budownictwa Społecznego. Ankiety są również dostępne do wypełnienia na stronie internetowej www.stargard.pl. - Bardzo prosimy o udzielenie krótkich, rzetelnych odpowiedzi. W pytaniach oznaczonych kwadratem proszę wybrać i zakreślić właściwą odpowiedź, w pozostałych pytaniach proszę podać właściwą liczbę lub inną informację – mówi Michał Winnicki.

Wypełnione ankiety należy dostarczyć do Urzędu Miejskiego do 21 grudnia. W budynkach UM przy ul. Czarnieckiego 17 (Biuro Obsługi Klienta) oraz w Ratuszu przy Rynku Staromiejskim 1 będą umieszczone urny, do których należy wrzucić wypełnione formularze. Analizy wyników zawartych w ankietach będą wykorzystane przy sporządzeniu pogłębionej diagnozy dokumentu strategicznego kształtującego politykę mieszkaniową Stargardu.

FOTO: UM Stargard

Ankieta dotycząca preferencji mieszkaniowych „Moje warunki, potrzeby i preferencje mieszkaniowe”

Informacje o respondencie

1. Miejsce zameldowania (ulica/osiedle, w przypadku zameldowania poza Stargardem: miejscowość):

2. Miejsce zamieszkania (ulica/osiedle, w przypadku zamieszkania poza Stargardem: miejscowość):

3. Wiek:

do 18 18 – 24 25 – 34 35 – 44 45 – 54 55 – 64 65 lat i więcej

4. Płeć:

kobieta mężczyzna

5. Liczba osób w gospodarstwie domowym:

6. Wykształcenie:

podstawowe/gimnazjalne

zawodowe

średnie

wyższe

7. Sytuacja zawodowa:

osoba zatrudniona na umowie o pracę

osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej

osoba prowadząca własną działalność gospodarczą

emeryt

rencista

uczeń/student

osoba bezrobotna

8. Łączny dochód miesięczny netto (na rękę) gospodarstwa domowego wynosi (orientacyjnie):

do 1 000 zł 1 001 – 2 000 zł 2 001 – 3 000 zł 3 001 – 4 000 zł 4 001 – 5 000 zł

5 001 – 6 000 zł powyżej 6 000 zł

Warunki mieszkaniowe

9. Informacje o obecnie zajmowanym mieszkaniu:

Piętro:.....

Powierzchnia: m²

Liczba pokoi:

10. Rodzaj budynku, w którym Pan/Pani mieszka :

jednorodzinny wolnostojący

w zabudowie bliźniaczej

w zabudowie szeregowej

wielorodzinny do 5 kondygnacji

wielorodzinny powyżej 5 kondygnacji

kamienica przedwojenna

11. Wiek budynku, w którym Pan/Pani mieszka:

przedwojenny

wybudowany w latach 1945 - 1960

wybudowany w latach 1961 - 1980

wybudowany w latach 1981 – 1990

wybudowany w latach 1991 - 2000

wybudowany w latach 2001 – 2010

po 2010 roku

trudno powiedzieć

12. Tytuł prawny do lokalu:
- mieszkanie własnościowe
- mieszkanie spółdzielcze – spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu
- mieszkanie spółdzielcze – spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu
- najem w zasobach gminnych – lokal standardowy, umowa najmu na czas nieoznaczony
- najem w zasobach gminnych – lokal socjalny, umowa najmu na czas oznaczony
- najem w zasobach TBS
- najem rynkowy
- mieszkam u rodziców, rodziny
- inne:.....
13. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkania (orientacyjnie):
Czynsz, zaliczka na koszty utrzymania, opłata eksploatacyjna itp.
.....
Opłata za media /woda, ogrzewanie, odbiór nieczystości/
- Jeśli w opłacie za mieszkanie są zawarte koszty mediów, proszę wypełnić pierwszą linię i zaznaczyć tę kratkę

Ocena obecnej sytuacji mieszkaniowej

Jak ocenia Pan/Pani obecnie zajmowane mieszkanie pod względem:

14. Powierzchni
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐
15. Liczby pokoi
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐
16. Kosztu utrzymania
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐
17. Standardu technicznego
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐
18. Wyposażenia w media
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐
19. Lokalizacji
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐
20. Sąsiedztwa
Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
☐	☐	☐	☐	☐

Ocena preferencji i oczekiwań mieszkaniowych

21. Czy w perspektywie najbliższych 5 lat planuje Pan/Pani zmianę mieszkania?
 Tak Nie
22. Jeśli tak, czy docelowym miejscem zamieszkania będzie:
 inna lokalizacja w dzielnicy/osiedlu?
 inna dzielnica/osiedle?
 inna miejscowość?
23. Proszę podać powody, dla których chce Pan/Pani zmienić miejsce zamieszkania (proszę wskazać maksymalnie 3 najważniejsze):
- nie posiadam samodzielnego mieszkania
- zajmowane mieszkanie ma zbyt małą powierzchnię
- zajmowane mieszkanie ma zbyt mało pokoi
- nie odpowiada mi lokalizacja
- nie odpowiada mi sąsiedztwo
- nie odpowiada mi stan techniczny zajmowanego mieszkania
- nie odpowiada mi wyposażenie zajmowanego mieszkania
- koszt utrzymania jest zbyt wysoki
- nie mam pewności przedłużenia wynajmu w przyszłości
- zmiana stanu cywilnego
- powiększenie rodziny
- chęć założenia własnego gospodarstwa domowego
- inne, jakie:.....

Biało-czerwony Stargard. Dziękujemy!

Sławomir Stańczyk

94 DZIECI I 223 OSOBY W BIEGU GŁÓWNYM NA 5 KM I MARSZU NORDIC WALKING. ŁĄCZNIE 317 OSÓB POBIEGŁO W STARGARDZIE DLA NIEPODLEGŁEJ. DZIĘKUJEMY, ŻE BYLIŚCIE Z NAMI, ŻE WSPÓLNIE STWORZYLIŚMY PIĘKNY, BIAŁO-CZERWONY SPEKTAKL!

To była prawdziwa biało-czerwona sobota. Mieszkańcy miasta i okolic, poprze-

FOTO: P. Zdziech

berani w narodowe barwy, licznie stawili się w Parku Chrobrego. Zaczęliśmy o

FOTO: P. Zdziech

10.00 biegami dzieci i młodzieży. Wyścigi podzielono na cztery kategorie wiekowe. Radości i uśmiechom najmłodszych nie było końca.

FOTO: P. Zdziech

Po biegach dzieci, do akcji wkroczyli starsi biegacze. Rozgrzewka w rytm zumbi, zdjęcie biało-czerwonego Stargardu z

FOTO: P. Zdziech

góry Baszty Morze Czerwone i wspaniale odśpiewany Mazurek Dąbrowskiego – to wszystko odbyło się przed biegiem. I właśnie hymn śpiewany przez kilkaset osób to najpiękniejszy element całego wydarzenia. O 11.11 rozpoczął się bieg na

FOTO: P. Zdziech

5 km i marsz nordic walking. Oto najlepsze trójki w poszczególnych grupach:

Bieg 5 km – kobiety

1. Karolina Jahnz – 22.00
2. Ewa Jaruzel – 23.05
3. Agnieszka Świerczyńska – 25.13

Bieg 5 km – mężczyźni

1. Grzegorz Terlikowski – 18.15
2. Bartosz Przekopowicz – 19.35
3. Piotr Kuchta – 20.20

Marsz nordic waling 4 km – kobiety

1. Iwona Łopacińska – 32.36
2. Katarzyna Danielewska – 33.00
3. Marzena Borowska – 33.33

Marsz nordic walking 4 km - mężczyźni

1. Dariusz Pietrowicz – 31.01
2. Grzegorz Lipko – 31.18
3. Krzysztof Trojanowski – 32.35

Pamiątkowe statuetki wręczyli wyróżnionym przedstawiciele OSiR – Grzegorz

Chudzik i Daniel Ziemięcki. Ponadto wszyscy – i dorośli, i dzieci – otrzymali medale z logo #Stargard dla Niepodległej. Wśród biegaczy rozdawane były ponadto flagi, cukierki, lizaki i pamiątkowe przypinki. Na uczestników, po biegu czekał

FOTO: P. Zdziech

poczęstunek w postaci pasztecików i gorącego barszczu czerwonego. Imprezę prowadził Sławomir Stańczyk, we współpracy z Wojciechem Makowskim. Nad sprawnym przebiegiem imprezy i samych biegów czuwał nieco skromny, ale niezwykle zaangażowany sztab ludzi z Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Dziękujemy jeszcze za tak piękny dzień, za klimat, który stworzyliście! Wasze pozytywne opinie, którymi dzieliliście się z nami bezpośrednio i za pośrednictwem Facebooka, są dla nas największą wartością i dowodem, że ta impreza była wszystkim bardzo potrzebna.

Trwa nabór wniosków

(MaB)

Do 15 grudnia w Urzędzie Miejskim składać można wnioski o przyznanie stypendiów oraz nagród artystycznych i sportowych. Do tego dnia przyjmowane będą też wnioski o uhonorowanie nagrodą stargardzkich artystów, twórców i animatorów kultury. Więcej informacji na stronie www.stargard.pl lub pod numerem telefonu 91 577 09 01.

Prezydent Miasta Stargard zaprasza dzieci małe,
większe i całkiem już duże na

Jarmark Świąteczny

POD
SZCZĘŚLIWA
GWIAZDA

organizator imprezy
Stargardzkie Centrum Kultury

W programie m. in.:

- Śpiewanie kolęd i pastorałek
- Świąteczne animacje i karuzela dla dzieci
- Słodki podarunek od Mikołaja
- Gorący świąteczny poczęstunek
- Stoiska z rękodziełem artystycznym, wyrobami i upominkami świątecznymi, regionalnymi produktami spożywczymi i inne
- Jemiołowy Zakątek
- Zbiórka karmy dla zwierząt ze Schroniska w Stargardzie

Na scenie wystąpią dzieci z:

PM nr 1, PM nr 4, PM nr 6, SP nr 5, SP nr 9

Chór Echo Arioso z DKK, grupa „Seniority” z UTW, chór śpiewaczy „Chabry” z UTW, zespół „Layla” z MDK, gitarzyści: Marcin Momot i Olivier Mielniczuk z MDK, zespół „Switanok” - z punktu nauczania j. ukraińskiego

Rynek Staromiejski

sobota 8 grudnia 2018 r., w godz. 14:00-19:00

Zapraszamy również na wystawę interaktywną Morskiego Centrum Nauki w Szczecinie im.prof.Jerzego Stelmacha i promocję Stargardzkiego Centrum Nauki

Godziny Otwarcia:
Sobota 14:00 – 20:00
Niedziela 12:00 – 20:00

STARGARDZKI INFORMATOR SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Miejski w Stargardzie

Redaktor Naczelny: Zdzisław Rygiel – Sekretarz Miasta

Adres: Urząd Miejski w Stargardzie, ul. Czarneckiego 17, 73-110 Stargard

Kontakt: tel. 91 578 48 81, e-mail: rzecznik@um.stargard.pl, www.stargard.pl

Druk: Drukarnia Pares II, ul. Pocztowa 1, 73-110 Stargard